

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: **MUDr. M., s miestom podnikania: L., Z., IČO: X.**, zast. advokátom JUDr. J., so sídlom: A. proti žalovanému: **V., spol. s r. o., so sídlom: B., IČO: X.**, zast. advokátom JUDr. R., konajúci prostredníctvom spoločnosti L., s. r. o., so sídlom: P., IČO: X., **o plnenie povinností zo zodpovednosti za vady a iné**, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 9 Cb/81/2008, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 28. augusta 2012, č. k. 16 Cob/4/2011-524, právoplatný 09. októbra 2012, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného **o d m i e t a .**

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom ako súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 11. 11. 2010, č. k. 9 Cb/81/2008-480 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 3 659,63 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Súčasne rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť trovy štátu vo výške 1 210,94 eur, rovnako do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, žalobkyni náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na vykonané dokazovanie, výsluch účastníkov konania, ako aj znalecké dokazovanie, z ktorých mal dôvodnosť nároku žalobkyne čo do zaplata sumy 3 659,63 eur za preukázanú. Uviedol, že žalobkyňa od žalovaného požadovala pôvodne odstránenie vád v záručnej lehote opravou, a to spôsobom výmeny motora číslo: X. osobného automobilu zn. T., číslo karosérie: S.. Na odstránenie vád poskytla žalovanému lehotu. Z dôvodu, že žalovaný vady v lehote neodstránil, žalobkyňa si písomne

uplatnila nárok spočívajúci vo výmene automobilu. Súčasne však dala žalovanému na výber, či auto opraví výmenou motora, alebo auto vymení ako celok. Súd mal za preukázané, že žalovaný neurobil ani jedno. V priebehu konania žalobkyňa zdokladovala, že motor, ktorého výmenu požadovala, nie je už možné zabezpečiť z dôvodu, že sa už nedodáva a z tohto dôvodu uplatnila namiesto pôvodného nároku nárok na zľavu z kúpnej ceny vo výške 30 % z ceny vozidla. V nadväznosti na námietku premlčania vznesenú žalovaným súd prvého stupňa ustálil, že nárok žalobkyne na zľavu z kúpnej ceny nie je premlčaný, a to z dôvodu, že žalobkyňa si žalobou uplatnila nárok z titulu zodpovednosti za vadu, pričom žalovaný tento nárok nevysporiadal. Vzhľadom k správaniu sa žalovaného si žalobkyňa uplatnila nárok na zľavu z kúpnej ceny, pričom ide o nároky z toho istého titulu. Žalobkyňa až po zistení, že žalovaný opravu, ktorú žiadala, reálne nemôže vykonať, zmenila uplatnený spôsob riešenia zodpovednosti za vadu, a to zľavou z kúpnej ceny. Súd prvého stupňa zdôraznil, že žalobkyňa mala záujem na odstránení vady počas celého súdneho konania a žalovanému poskytla i lehotu na plnenie, avšak bezvýsledne. Z tohto dôvodu nárok žalobkyne s poukazom na ust. § 397 Obchodného zákonníka (*d'alej len ObchZ*) nemôže byť premlčaný.

Po ustálení tejto skutočnosti sa súd prvého stupňa zaoberal nárokom žalobkyne na zľavu z kúpnej ceny. Do pozornosti dal tú skutočnosť, že zo zmluvy vyplýva predávajúcemu vždy povinnosť dodať tovar bez väd. Ak predávajúci plní v rozpore so zmluvou, musí znášať všetky majetkové dôsledky, ktoré z toho vyplývajú. Poukázal na § 439 ods. 1 a ods. 2 ObchZ, podľa ktorého nárok na zľavu z kúpnej ceny zodpovedá rozdielu medzi hodnotou, ktorú by mal tovar bez väd a hodnotou, ktorú mal tovar dodaný s vadami, pričom pre určenie hodnôt je rozhodujúci čas, v ktorom sa malo uskutočniť riadne plnenie. To, že žalovaný dodal tovar s vadami, mal súd za preukázané zo znaleckého posudku Ž., Ú. č. X. zo dňa 27. 11. 2008, ktorým bol preskúmaný písomný znalecký posudok vypracovaný znalcom Ing. J.. Zo znaleckého posudku menovaného ústavu vyplynulo, že hluk motora, ktorý je nazývaný ako buchnutie či klepnutie, pri teplotách nad 22 °C nepochádza z nárazu pastorku štartéra o veniec zotrvačníka. Podľa posudku ide o vadu motora, ktorú za určitých podmienok zapríčiňuje tepelná nestabilita riadiacej jednotky palivového čerpadla. Jedná sa o vplyv teploty na riadiacu jednotku palivového vysokotlakového čerpadla pri štarte motora. Nadmerné vibrácie majú vždy vplyv na životnosť vozidla alebo skupiny. Ďalej konštatoval, že servis sa mal ešte v čase záruky pokúsiť vymeniť riadiacu jednotku

vysokotlakového palivového čerpadla za inú, čím by sa jednoznačne potvrdilo, či sa jedná o výrobnú vadu alebo jav, ktorý je u tohto vozidla normálny.

Súd prvého stupňa poukázal aj na znalecký posudok vypracovaný Ing. J. č. 49/2006 zo dňa 31. 08. 2006, ako aj znalecký posudok Ing. J. č. 13/2007 zo dňa 14. 06. 2007, v ktorých sami menovaní znalci ako odborníci v danej oblasti nedokázali v predmetnom prípade objektívne zistiť, o akú vadu sa jedná, resp. čím je spôsobená, pričom v zásade nedokázali ani posúdiť, akým spôsobom takáto vada obmedzuje žalobkyňu v bežnom živote.

Vo vzťahu k námietke žalovaného spočívajúceho v tvrdení, že žalobkyňa auto prakticky využívala, súd prvého stupňa vyslovil názor, že uvedené samo osebe neznamená, že poskytovalo žalobkyni taký komfort, aký by mala v prípade, keby bolo auto bez väd. Uviedol, že opakované návštevy servisov v snahe zistiť príčinu vady v obave, že vozidlo nie je funkčné po motorickej stránke, sa nabaľovali na existujúcu vadu a je len veľmi ťažko predpokladať, že žalobkyňa by mala záujem súdiť sa len kvôli bežnému diskomfortu, pokiaľ by ju vada neobmedzovala a s automobilom z tohto dôvodu nebola spokojná.

Fakt, že vozidlo malo vadu, mal súd v konaní za preukázaný znaleckým dokazovaním. S poukazom na to, že pri posudzovaní danej veci niet objektívneho kritéria, na základe ktorého by sa dalo určiť, aká zľava by pri takejto vade žalobkyni patrila, súd pri stanovení výšky zľavy použil voľnú úvahu. Ustálil, že zľava vo výške 15 % s ohľadom na pôvodnú hodnotu vozidla je primeraná. Vychádzal zo skutočnosti, že v prípade automobilu je rozhodujúcou zložkou jeho motorická časť, ktorá zabezpečuje, aby auto bolo pojazdné a ktorá v tomto prípade vadou postihnutá nie je. Na motorickú časť súd prisúdil cca 70 % hodnoty motorového vozidla. Ďalších 15 % hodnoty motorového vozidla prisúdil výzoru auta. Zostávajúcich 15 % prisúdil komfortu, ktorý v danom prípade žalobkyni chýbal. Vzhľadom na uvedené rozhodol súd o zľave 15 % z celkovej kúpnej ceny vozidla (24 397,53 eur), t. j. o zľave v sume 3 659,63 eur.

V ďalšom sa súd prvého stupňa zaoberal uplatneným nárokom na náhradu škody, ktorá mala žalobkyni vzniknúť. Táto pozostáva zo škody vo výške 178,42 eur, zahŕňajúca náklady na pohonné hmoty vynaložené na cesty do servisu, ďalej z vynaložených zbytočných nákladov na cesty do servisu, nákladov podľa požiadaviek znalcov a straty času vo výške 449,80 eur (vychádzajúcej z hodinovej mzdy žalobkyne podľa daňového priznania) a ďalších

nákladov v celkovej výške 913,71 eur. Dospejúc k záveru, že v časti o náhradu škody je žalobkyňou uplatnený nárok premlčaný, súd žalobu v tejto časti zamietol, v dôsledku ktorej skutočnosti prvostupňový rozsudok v uvedenej časti nadobudol právoplatnosť dňa 02. 12. 2010.

O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol tak, že túto žalobkyňu s poukazom na § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (*d'alej len O. s. p.*) nepriznal. Uviedol, že vo vzťahu k nároku na zľavu z kúpnej ceny by síce žalobkyňa mala nárok na plnú náhradu trov konania, avšak čo sa týka uplatneného nároku na náhradu škody, v tejto časti by trovy patrili žalovanému podľa § 142 ods. 1 O. s. p. Z uvedeného dôvodu, keďže súd považoval žalobkyňou uplatnené nároky v zásade za rovnocenné, žalobkyňu náhradu trov konania nepriznal.

O povinnosti žalovaného zaplatiť trovy štátu vo výške 1 210,94 eur (za svedočné a znalečné) súd rozhodol podľa § 148 ods. 1 O. s. p. Uviedol, že trovy štátu vznikli výlučne z nároku na zľavu z kúpnej ceny, kde súd rozhodoval voľnou úvahou, a kde by trovy boli priznané žalobkyňu. Tieto boli vynaložené predovšetkým z dôvodu, že žalovaný sa voči uplatnenému nároku zo zodpovednosti za vady bránil.

Vychádzajúc z celkového priebehu konania, považoval súd takéto rozhodnutie o trovách konania a trovách štátu za spravodlivé.

Na odvolanie žalovaného čo do výroku, ktorým bol zaviazaný zaplatiť žalobkyňu 3 659,63 eur a výroku, v ktorom bol zaviazaný zaplatiť trovy štátu, Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, prejednávúc vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., svojím rozsudkom zo dňa 28. 08. 2012, č. k. 16 Cob/4/2011-524, rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1, ods. 2 O. s. p. potvrdil.

Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v § 132 O. s. p. a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver o dôvodnosti žalobkyňou uplatneného nároku vo výške 3 659,63 eur majúca za to, že nárok nie je premlčaný. Zdôraznil, že v predmetnej veci si žalobkyňa uplatnila nároky, ktoré vyplynuli z toho istého titulu, a to z titulu odstránenia dôsledkov vadného plnenia spočívajúceho v tom,

že motor vozidla v určitých teplotných režimoch neštartuje a pri štartovaní vydáva zvuk ako buchnutie - klepnutie. Žalobkyňa preukázateľne zmenila požiadavku výmeny motora, resp. vozidla na návrh na zľavu z kúpnej ceny po tom, čo jej T. vystavila doklad o tom, že motor, diel č. X., sa už nedodáva. Odvolací súd neprihliadol na tvrdenie žalovaného, že výmena vozidla je možná. Uviedol, že žalovaný mal možnosť takto postupovať v priebehu celého súdneho konania, ale preukázateľne tak neurobil, v dôsledku ktorej skutočnosti vyhodnotil toto tvrdenie za účelové.

Vo vzťahu k námietke žalovaného týkajúcej sa aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, odvolací súd mu prisvedčil v tom, že v čase podania žaloby žalobkyňa túto legitímáciu nemala. Avšak vzhľadom k tomu, že dňa 21. 09. 2005 sa žalobkyňa stala vlastníčkou motorového vozidla, ktorú skutočnosť potvrdila na dotaz prvostupňového súdu spoločnosť T., s. r. o. B., pričom žaloba bola podaná dňa 26. 06. 2009, tento nedostatok bol odstránený. Od 21. 09. 2005 žalobkyňa už bola nositeľkou práv a povinností k predmetnému vozidlu, a teda mala aj vecnú legitímáciu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal na § 154 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Odvolací súd sa s názorom žalovaného, že vozidlo nemá vady, nestotožnil, pretože z vykonaného dokazovania vyplynulo, že praktickému využívaniu auta žalobkyňou bránilo to, že vozidlo v teplotách nad 22 °C štartovalo oneskorene a pri takomto štartovaní dochádzalo k búchaniu - klepaniu, čo mohlo mať za následok aj nadmerné opotrebenie niektorých súčastí. Naproti tomu, odvolací súd sa plne stotožnil s právnym záverom prvostupňového súdu o priznaní 15%-nej zľavy z kúpnej ceny žalobkyňi. Tým, že súd prvého stupňa vo svojom rozsudku podrobne uviedol, akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil, nemožno jeho rozhodnutie považovať za arbitrárne. Odvolací súd poukázal na § 136 O. s. p., v ktorom je vyjadrená tzv. zásada voľného hodnotenia dôkazov. Zdôraznil, že nejde o ľubovoľný, ale o zložitý myšlienkový proces, ktorý sa formálne opiera o určité logické pravidlá, a vecne o všeobecnú skúsenosť sudcov. Vzhľadom na to, že súd prvého stupňa mal za preukázané, že základ sporu je daný, pričom jeho výšku bolo možné určiť len podľa § 136 O. s. p., vyhodnotil odvolací súd jeho postup v súlade so zákonom.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že túto úspešnej žalobkyňi nepriznal, pretože si ich neuplatnila, ani nevyčíslila.

Rozsudok odvolacieho súdu v napadnutých výrokoch (vo výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobkyňi 3 659,63 eur a vo výroku, v ktorom mu

bola uložená povinnosť zaplatiť trovy štátu 1 210,94 eur), nadobudol právoplatnosť dňa 09. 10. 2012.

Proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný a navrhol, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28. 08. 2012, č. k. 16 Cob/4/2011-524, ako aj rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 11. 11. 2010, č. k. 9 Cb/81/2008-480, podľa § 243b ods. 3 O. s. p. zrušil a konanie zastavil. Podanie dovolania žalovaný odôvodnil vadou konania podľa § 237 písm. b/ O. s. p., teda že ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania.

Žalovaný poukázal na predmet žaloby podanej na súd dňa 01. 07. 2005, a to uplatnenie zodpovednosti za vady na osobnom motorovom vozidle značky T., číslo karosérie S., číslo motora: X., ktoré od žalovaného kúpila spoločnosť T., s. r. o., so sídlom: T.B.. Medzi menovanou spoločnosťou a žalobkyňou bola uzavretá leasingová zmluva č. X.. Zdôraznil, že vlastníkom predmetného motorového vozidla bola v deň podania žaloby T., s. r. o. s tým, že žalobkyňa síce mala splnomocnenie na uplatňovanie všetkých nárokov voči žalovanému, vrátane podania žaloby, nebola však oprávnená konať v mene vlastnom, ale len v mene T., s. r. o.. Uviedol, že žalobkyňa sa stala vlastníkom motorového vozidla až dňa 21. 09. 2005, vzhľadom na ktorú skutočnosť nebola podľa názoru dovolateľa aktívne legitimovaná na podanie žaloby a nemala právo byť účastníkom konania. Pri nedostatku vecnej legitimácie (aktívnej alebo pasívnej) ide o neodstrániteľnú prekážku konania, kedy je súd povinný návrh zamietnuť.

Dovolateľ vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nedostatku aktívnej legitimácie vnesenej aj v odvolacom konaní, odvolaciemu súdu vytkol jeho odôvodnenie na strane 7 napadnutého rozhodnutia, kde skonštatoval, že nedostatok aktívnej legitimácie žalobkyne bol po podaní žaloby odstránený, a to tým, že dňa 21. 09. 2005 sa MUDr. M. stala vlastníčkou vozidla, čím aktívnu legitimáciu získala.

Nevysporiadanie sa so skutočnosťou, že nedostatok aktívnej legitimácie je neodstrániteľnou podmienkou konania, vytkol dovolateľ nielen odvolaciemu súdu, ale aj súdu prvého stupňa, ktorý odo dňa podania žaloby až do dňa nadobudnutia vlastníctva motorového

vozidla MUDr. M., s ňou konal ako s účastníkom konania, hoci spôsobilosť byť účastníkom konania nemala.

Dovolateľ poukázaním na § 103 O. s. p. zdôraznil, že skúmanie vecnej legitímácie je procesnou povinnosťou súdu, pričom jej nedostatok, t. j. nespôsobilosť byť účastníkom konania, je neodstrániteľnou vadou konania, ktorá v zmysle § 104 ods. 1 O. s. p. obligatórne vedie k jeho zastaveniu. Vyslovil názor, že skutočnosť, že žalobkyňa v priebehu konania vlastníctvo predmetného motorového vozidla nadobudla, spomenutú prekážku nebola spôsobilá odstrániť. Má za to, že podaná žaloba by mohla viesť k vydaniu rozhodnutia jedine vtedy, ak by žalobu podal skutočný vlastník vozidla, t. j. spoločnosť T., s. r. o. a po prevode vlastníckeho práva, t. j. po dátume 21. 09. 2005 by do konania namiesto neho vstúpila žalobkyňa ako osoba, na ktorú práva a povinnosti prešli v zmysle § 92 ods. 2 O. s. p.

V závere dovolania žalovaný odvolaciemu súdu vytkol údaj uvedený na strane 7 napadnutého rozsudku, kde uviedol, že žaloba bola podaná dňa 26. 06. 2009. Dovolateľ uviedol, že ide o dobu, kedy bola vec postupovaná z Okresného súdu Trenčín na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom z dôvodu zmeny miestnej príslušnosti, ktorá skutočnosť však nemala vplyv na účinky podania žaloby, ktorá bola v skutočnosti podaná - ako to vyplýva aj z pečiatky podateľne súdu na žalobe - dňa 01. 07. 2005.

K dovolaniu žalovaného sa písomne vyjadrila žalobkyňa, ktorá dovolanie navrhla ako nedôvodné podľa § 243b ods. 1 O. s. p. zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1, veta druhá O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) najskôr skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa. Dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, preto je potrebné ho podľa § 243b ods. 5, veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietnuť.

Podľa § 243b ods. 5, veta prvá O. s. p., ustanovenia § 218 ods. 1, § 224 ods. 1, § 225 a § 226 platia pre konanie na dovolacom súde obdobne.

Podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p., odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Z príslušných ustanovení O. s. p. je zrejmé, že dovolaním ako jedným z mimoriadnych opravných prostriedkov nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu, ale možno ním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu, vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a ods. 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu znaky vyššie uvedených rozhodnutí nemá. V prejednávanej veci odvolací súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom ako súdu prvého stupňa, pričom však vo výrokovej časti prípustnosť dovolania nevyslovil. Rovnako nejde o potvrdenie takého rozsudku prvostupňového súdu, ktorým by súd prvého stupňa vo svojom výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a ods. 4 O. s. p., vzhľadom na ktorú skutočnosť je nepochybné, že dovolanie žalovaného v zmysle ustanovení § 238 ods. 1 až ods. 3 O. s. p. prípustné nie je.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu, uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania, smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd, vymenovaných v písmenách a/ až písm. g/ tohto ustanovenia,

majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Ak je totiž konanie postihnuté niektorou z väd, vymenovaných v § 237 písm. a/ až písm. g/ O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. vylúčené.

Dovolateľ vo svojom dovolaní namietol vadu konania podľa § 237 písm. b/ O. s. p., v zmysle ktorého dovolanie je prípustné, ak ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania.

Spôsobilosťou byť účastníkom konania sa rozumie spôsobilosť subjektov mať procesné práva a povinnosti, ktoré procesné právo priznáva účastníkom konania (procesná subjektivita).

Spôsobilosť byť účastníkom konania upravuje Občiansky súdny poriadok v § 19, v zmysle ktorého túto spôsobilosť má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Spôsobilosť byť účastníkom konania patrí medzi základné procesné podmienky konania, ktoré má súd povinnosť skúmať aj bez návrhu po celý čas konania (§ 103 O. s. p.). Jej predpokladom je hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Hmotnoprávna spôsobilosť mať práva a povinnosti u fyzických osôb vzniká narodením a zaniká smrťou fyzickej osoby, prípadne jej vyhlásením za mŕtvu (§ 7 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, *d'alej len OZ*). Procesné právo môže spôsobilosť byť účastníkom konania priznať v niektorých prípadoch aj subjektom, ktoré podľa hmotného práva nie sú spôsobilé mať práva a povinnosti (napr. § 186 ods. 1 O. s. p.). Spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby (§ 18 ods. 1 OZ). Ak po začatí súdneho konania účastník spôsobilosť byť účastníkom konania stratí, postup súdu v konaní upravuje § 107 O. s. p., podľa ktorého ak účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posúdi podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť alebo či môže v ňom pokračovať.

Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania a má za následok zastavenie konania (§ 104 ods. 1 O. s. p.), pretože tento nedostatok nemožno odstrániť ani postupom podľa § 43 O. s. p., keďže nejde o vadu podania spočívajúcu v jeho neúplnosti alebo nesprávnosti.

Od procesnej spôsobilosti je potrebné odlišovať vecnú legitimáciu (aktívnu na strane žalujúcej a pasívnu na strane žalovanej).

Dovolateľ vo veci konajúcim súdom vytkol, že so žalobkyňou konali ako s účastníčkou napriek tomu, že nebola aktívne legitimovaná na podanie žaloby, pretože v deň jej podania (01. 07. 2005) bola vlastníkom motorového vozidla, ktorého sa oprava, resp. výmena mala týkať, spoločnosť T., s. r. o. Žalobkyňa sa vlastníkom motorového vozidla stala až dňa 21. 09. 2005. Súčasne dovolateľ namietol, že žalobkyňa nemala spôsobilosť byť účastníkom konania.

Vecnou legitimáciou sa rozumie hmotnoprávny vzťah účastníka konania k prejednávanej veci a má ju iba ten, kto je subjektom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorom sa v konaní rozhoduje. Otázkou, či žalobca bol v spore aktívne legitimovaný, t. j. či bol nositeľom tvrdeného hmotného práva a či správne označil osobu – nositeľa tvrdenej povinnosti, teda či ním označený žalovaný bol v spore naozaj pasívne legitimovaný, rieši súd až v samom závere konania. Až z meritórneho rozhodnutia vyplynie autoritatívny záver o otázke vecnej legitimácie účastníkov konania.

Pokiaľ preto dovolateľ namietol nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobkyne v konaní, i keby tomu tak bolo, nespôsobil by tento nedostatok zmätočnosť konania podľa § 237 písm. b/ O. s. p., ale bol by dôvodom na zamietnutie návrhu na začatie konania meritórnym rozhodnutím. Spôsobilosť byť účastníkom konania treba odlišovať od tzv. vecnej legitimácie účastníka aktívnej či pasívnej, ktorá je z hľadiska prípustnosti dovolania irelevantná.

Vo vzťahu k námietke dovolateľa spočívajúcej v tvrdení o pochybení odvolacieho súdu, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia na strane 7 uviedol, že žaloba bola podaná dňa 26. 06. 2009, sa dovolací súd s touto námietkou stotožňuje majúc za to, že k mylnému uvedeniu označeného dátumu došlo chybou v písaní, keďže z podacej pečiatky Okresného súdu Trenčín na č. 1. 1 spisu je zrejmé, že žaloba bola podaná skutočne dňa 01. 07. 2005.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keďže v danom prípade dovolanie žalovaného proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné a vada uvedená v § 237 písm. b/ O. s. p. (ani žiadna iná procesná vada v zmysle citovaného

ustanovenia) zistená nebola, Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, dovolanie žalovaného podľa § 243b ods. 5, veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p., ako neprípustné odmietol.

So zreteľom na odmietnutie dovolania pre jeho neprípustnosť, nezaoberal sa dovolací súd otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5, veta prvá O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. Žalobkyňa bola v dovolacom konaní úspešná, a preto by jej patrila náhrada trov dovolacieho konania z titulu podania písomného vyjadrenia k dovolaniu žalovaného. Keďže si však trovy v dovolacom konaní neuplatnila, dovolací súd jej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 31. mája 2013

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Mgr. Monika Poliačiková